

11. ОСВІТНЯ СОЦІАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІ ЯК ЗАПОРУКА УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Н.Ю. Чугаєва, канд. психол. наук

Національний університет харчових технологій

В умовах ХХІ століття, коли здійснюється інтенсивний розвиток всіх сфер життя людини, фахівцям потрібно усвідомлювати необхідність постійної адаптації та оновлення стилю управління підприємствами. Для збільшення продуктивності підприємства у майбутньому необхідне залучення молоді, яка характеризується мотивацією досягнень, креативністю, а головне – високим рівнем освіченості та знанням психології, оскільки управління підприємствами належить до професійної сфери «людина-людина».

Основна роль в удосконаленні процесу управління підприємствами належить вищим навчальним закладам, оскільки у ВНЗ здійснюється не лише навчально-професійний, а й соціалізуючо-виховний вплив на студентську молодь. З цих позицій основною метою діяльності педагога, яка розгортається у процесі навчально-виховної взаємодії зі студентами, є їх успішна освітня соціалізація, що передбачає розвиток певних

психологічних механізмів майбутнього фахівця, які забезпечать йому продуктивне входження, адаптацію, індивідуалізацію та інтеграцію в освітньо-професійні та професійні групи, розвиток інтегральних особистісних властивостей, що дозволяють особистості успішно реалізуватись в сучасному соціумі (мова йде про становлення в межах набуття вищої освіти відповідних системних, інструментальних та особистісно-міжособистісних компетенцій). Це вимагає від учасників освітнього процесу усвідомлення та прийняття певних соціальних ролей (студента, спеціаліста певного фаху) із притаманними таким спільнотам системами групових норм і цінностей, актуалізація та реалізація яких відкриває кожному члену спільноти можливості соціальної самореалізації.

Таким чином, освітня соціалізація студентів – засвоєння необхідних для майбутньої професійної діяльності компетенцій з позиції усвідомлення норм та цінностей, діючих у суспільстві в цілому та відповідному професійному середовищі, прийняття певних соціальних ролей, смислів та цінностей – є базовим механізмом формування особистості майбутнього професіонала в умовах ВНЗ. Поняття «соціалізація» близьке за змістом до поняття «виховання», але останнє має на увазі насамперед спрямовані дії, за допомогою яких у особистості свідомо намагаються розвинути бажані риси і властивості, тоді як соціалізація, поряд з вихованням і навчанням, включає спонтанні впливи, завдяки яким особистість засвоює певний набір цінностей та норм і стає повноцінним членом суспільства [1]. У цьому контексті стає зрозумілим, що для досягнення цілей ефективного управління підприємствами під час освітньої підготовки майбутніх фахівців на рівні з професійними знаннями велику увагу необхідно приділяти психологічній компетентності студентів, яка актуалізується в процесі вивчення навчальної дисципліни «Психологія».

Отже, однією з основних умов удосконалення процесу управління підприємствами є освітня соціалізація молоді, яка передбачає наявність психологічної компетентності та професійних знань і, таким чином, в майбутньому може забезпечити конструктивну взаємодію всіх учасників виробничих відносин. Комбінуючи традиційний підхід до управління підприємствами досвідчених фахівців харчової промисловості та новітнє бачення молодих спеціалістів, що базується на сучасних наукових знаннях, можливо отримати ефективне поєднання професіоналізму та інновацій, що у свою чергу сприятиме виробленню оптимального стилю управління підприємствами. Таким чином, успішне опанування студентами фахових та психологічних компетенцій під час вивчення професійних предметів та навчальної дисципліни «Психологія»

дозволить прогнозувати їх продуктивну діяльність у сфері управління підприємствами.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Чугаєва Н.Ю. Успішна соціалізація студентів ВНЗ як основна мета діяльності педагога-наставника / Н.Ю. Чугаєва // Актуальні проблеми психології: зб. наук. пр. ; Ін-т психології ім. Г.С. Костюка НАПН України; за ред. С.Д. Максименка. – К., 2012. – Т. XII, вип. 14. Психологія творчості. – С. 284-291.